

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی
بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری صربستان»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مخصوص صحن علنی

مشخصات لایحه

دوره یازدهم - سال اول

شماره ثبت:

۱۲۷

شماره چاپ:

—

تاریخ چاپ:

—

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

دفتر

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۷۴۰۹

تاریخ انتشار:

۱۳۹۹/۱۲/۲

مقدمه

لایحه «موافقتنامه همکاری در زمینه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری صربستان» در تاریخ ۱۳۹۸/۹/۲ توسط مجلس شورای اسلامی اعلام وصول شد و در ۱۳۹۹/۶/۱۶ در کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به‌عنوان کمیسیون اصلی عیناً مورد تصویب قرار گرفت و در تاریخ ۱۳۹۹/۸/۱۲ در صحن علنی مجلس تصویب شد. شورای محترم نگهبان نیز پس از یک مرتبه اعلام استمهال، در تاریخ ۱۳۹۹/۹/۵ نظر خود را دایر مدار وجود دو ایراد اعلام نمود. کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست پس از ایراد شورای محترم نگهبان در تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۹ تشکیل جلسه داده و با اصلاحاتی جهت رفع ایراد شورای محترم نگهبان، مجدداً موافقتنامه فوق را به تصویب رساند. در ادامه ایرادات شورای نگهبان و اصلاحیه کمیسیون تبیین و ارزیابی خواهد شد.

بررسی نظر شورای محترم نگهبان و اصلاحات مصوب کمیسیون

شورای محترم نگهبان درخصوص لایحه فوق چنین اظهار نظر نموده است:

«۱. در ماده (۱) واژه رژیم پلاسم مغایر با اصل پانزدهم قانون اساسی شناخته شد.

۲. در بند «۳» ماده (۴) اطلاق معدوم کردن محموله نسبت به مواردی که مالک راضی به این امر نیست و ضرورتی نیز وجود ندارد خلاف موازین شرع شناخته شد.»

ایراد اول شورای محترم نگهبان مربوط به عدم رعایت اصل پانزدهم قانون اساسی می‌باشد. اصل پانزدهم قانون اساسی بیان می‌دارد: «زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است. اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد ولی استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه‌های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است.»

بنابراین همه واژه‌ها و اصطلاحات باید به فارسی صحیح تحریر شوند و در ترجمه متون رسمی نیز باید این امر لحاظ گردد. از این رو، لازم است جهت رفع ایراد شورای محترم نگهبان واژه «ژرم پلاسم» به معادل صحیح فارسی آن تغییر یابد.

کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در اصلاحات مصوب خود در تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۹ در خصوص رفع ایراد اول شورای محترم نگهبان چنین مقرر نموده است: «در متن موافقتنامه واژه «ژرم پلاس» به عبارت «بافت زایای گیاهی (ژرم پلاس)» تغییر یافت.»

ایراد دوم شورای محترم نگهبان در خصوص اطلاق بند سوم ماده (۴) موافقتنامه می‌باشد. بند سوم ماده (۴) موافقتنامه بیان می‌دارد: «طرف‌های متعاقد برای اطمینان از عدم وجود آفات قرنطینه‌ای و صرفنظر از وجود گواهی بهداشت گیاهی، حق خواهند داشت اقدام به بازرسی، نمونه‌برداری و آزمایش محموله‌های وارداتی گیاهان و فرآورده‌های گیاهی کنند و در صورت آلودگی محموله‌ها به آفات قرنطینه‌ای آنها را آفت‌زدایی، مرجوع و یا معدوم نمایند که در این صورت مراتب را به صورت کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر خواهند رساند.»

کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست در اصلاحات مصوب خود در تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۹ جهت رفع ایراد دوم شورای محترم نگهبان، مقرر داشته است تبصره‌ای با عنوان تبصره «۲» به متن واحد الحاقی به شرح زیر اضافه شود: «تبصره «۲»- رعایت ضرورت برای معدوم نمودن محموله‌های موضوع بند «۳» ماده (۴) این موافقتنامه الزامی است.»

نتیجه‌گیری

مطابق با آنچه گذشت کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به منظور رفع ایراد اول شورای محترم نگهبان واژه «ژرم پلاس» را در ترجمه ماده اول موافقتنامه به عبارت «بافت زایای گیاهی (ژرم پلاس)» تغییر داد؛ همچنین با الحاق تبصره دوم به ماده واحد الحاقی مبنی بر اینکه «رعایت ضرورت برای معدوم نمودن محموله‌های موضوع بند «۳» ماده (۴) این موافقتنامه الزامی است.» سعی در برطرف نمودن ایراد دوم شورای نگهبان نمود که به نظر می‌رسد رافع این ایراد خواهد بود. بر این اساس تصویب این موافقتنامه به جهت منافع و مزایای بهداشتی و کشاورزی با فرض رفع ایرادات مذکور بلامانع است.